

FAQ bij het subsidiereglement voor de eerste oproep Lokale Blue Deals

Versie 24 juni 2026

Update FAQ-lijst - 24 juni	4
1 Algemeen kader van de Lokale Blue Deals	5
1.1 Binnen welk Vlaams initiatief kadert dit subsidiereglement?	5
1.2 Wat staat er in het subsidiereglement?	5
2 Aard van de aanvragen	5
2.1 Wat is een gebiedscoalitie?	5
2.2 Wat is een Lokale Blue Deal?	5
2.3 Wat zijn de instapniveaus voor kandidaat Blue Deal coalities?	5
2.4 Wat wordt er verwacht van een Lokale Blue Deal coalitie?	6
2.5 Voor welk gebied geldt een Lokale Blue Deal?	6
2.6 Kan er worden afgeweken van hydrografische grenzen?	6
2.7 Waar vind ik de begrenzing van afstroomgebieden van Vlaamse of lokale waterlichamen?	6
2.8 Mogen A0/B0 of A1 gebieden worden geclusterd, en mogen ook andere hydrografische of administratieve grenzen worden gebruikt?	6
2.9 Waarom wordt er gewerkt met A0/B0 en A1 gebieden?	6
3 Wie kan een aanvraag indienen	7
3.1 Welke partners kunnen een gebiedscoalitie vormen voor een Lokale Blue Deal?	7
3.2 Hoe kan een organisatie zicht krijgen op zich vormende coalities en eventueel aansluiten?	7
3.3 Hoe wordt de lokale gebiedscoalitie vertegenwoordigd, wie houdt de pen vast?	7
3.4 Wie dient de kandidatuur in?	7
3.5 Hoe worden de Vlaamse partners vertegenwoordigd?	7
3.6 Hoe worden lokale gebiedscoalities begeleid door de Vlaamse overheid?	7
4 Doelenkader	8
4.1 Voor welke doelen wordt een Lokale Blue Deal afgesloten?	8
4.2 Hoe kunnen de doeldomeinen gezamenlijk worden nagestreefd?	8
4.3 Waarom heeft men het over het gezamenlijk aanpakken van doelen?	8
4.4 Komen er ook niet-watergebonden doelen in aanmerking voor ondersteuning?	8
4.5 Hoe kunnen lokale partners samenwerken rond doelen waar ze zelf niet mee vertrouwd zijn?	8
4.6 Zijn er cijfermatig beschikbare gebiedsgerichte doelen?	9
4.7 In welke mate wordt er verwacht dat lokale gebiedscoalities de gekwantificeerde doelen halen?	9
4.8 Zal een gebiedscoalitie verplicht worden om bepaalde doelen te halen?	9
5 Verloop van een Lokaal Blue Deal traject	9
5.1 Welke fasen doorloopt een Lokaal Blue Deal traject?	9
5.2 Wat zijn de stappen die moeten genomen worden in de planningsfase?	10
5.3 Hoe wordt een coalitie ondersteund in de planningsfase?	10
5.4 Hoe zullen gebiedscoalities begeleid worden bij het omzetten van het Vlaamse doelenkader naar een lokaal doelenkader en actieplan?	10
5.5 Hoe verloopt de uitvoeringsfase?	10
5.6 Op welke subsidies kan een coalitie rekenen?	10
5.7 De procesmiddelen die worden toegekend kunnen ook besteed worden voor communicatie. Hoe zullen de gebiedscoalities daarbij ondersteund worden?	11

5.8	Kunnen procesmiddelen worden gedeeld of ingezet door meerdere partners binnen de gebiedscoalitie?.....	11
5.9	Hoe wordt een coalitie ondersteund in de uitvoeringsfase?.....	11
5.10	In hoeverre zijn Lokale Blue Deal-investeringsmiddelen cumuleerbaar met andere subsidies?	11
5.11	Wat als investeringsmiddelen voor private initiatieven als staatssteun worden beschouwd door de EU?.....	12
5.12	Zijn er middelen ter beschikking voor het uitproberen van nieuwe soorten maatregelen die meer gebiedspecifiek zijn en/of maatregelen waarvoor de reguliere middelen onvoldoende geschikt zijn?.....	12
5.13	Kan het Steunpunt Lokale Blue Deals zorgen voor een regelluwe zone, zodat de coalitie meer experimenteerruimte heeft om maatregelen uit te rollen?.....	12
6	Hoe een kandidatuur indienen	12
6.1	Wanneer en waar moet het dossier ingediend worden?.....	12
6.2	Welke informatie moet de kandidatuur bevatten?.....	12
6.3	Hoe kies ik of ik een aanvraag indien als koploper of als kandidaat koploper?	12
6.4	Hoe uitgebreid moet de maturiteit van de coalitie en de terreinkennis worden onderbouwd in de kandidatuur?	13
6.5	Wat als het werkingsgebied van twee kandidaat coalities (deels) overlapt?.....	13
6.6	Kan een gemeente die behoort tot meerdere afstroomgebieden, samen met lokale partners kandideren als een gebiedscoalitie die zich beperkt tot de gemeentegrens?	13
6.7	Moet het dossier door alle partners worden ondertekend?.....	13
6.8	Wat als een gemeente binnen een afstroomgebied niet wenst deel te nemen aan de gebiedscoalitie?.....	13
6.9	Kan het dossier nog gewijzigd worden na indiening?	13
7	Beoordeling van de kandidaturen	13
7.1	Hoe loopt het beoordelingsproces?	13
7.2	Hoe worden de scores bepaald?.....	14
8	Bekendmaking van de selectie.....	14
8.1	Hoe verloopt het goedkeuringstraject?.....	14
8.2	Wanneer wordt de selectie bekendgemaakt?	14
8.3	Hoe verloopt de definitieve kandidaatstelling?	14
8.4	Mag een bestaande coalitie uitbreiden met bijkomende partners voor de indiening van de Lokale Blue Deal?	14
8.5	Wanneer worden de voorziene procesmiddelen uitbetaald?	15
8.6	Maken niet-geselecteerde kandidaten later nog kans?	15

Update FAQ-lijst - 24 juni

Naar aanleiding van bijkomende vragen in de aanloop naar het einde van de indienperiode, worden volgende verduidelijkingen toegevoegd aan de FAQ-lijst:

- **Kunnen lokale partners die niet optreden als lokale gebiedsregisseur mede begunstigde zijn van de procesmiddelen?**

Ja, dat is mogelijk. Voorwaarde is dat deze partners reeds bij de kandidatuurstelling worden vermeld als mede begunstigde (of uiterlijk binnen de termijn die de jury voorziet voor bijsturing van het dossier naar aanleiding van de geformuleerde voorwaarden en aanbevelingen).

Daarbij moeten de namen van de partners vermeld staan als mede begunstigde voor de procesmiddelen, de rol van die partners in de procesondersteuning vermeld worden en het verdelingspercentage per partner die zo een rol opneemt, duidelijk worden aangegeven.

- **Kunnen twee lokale partners samen optreden als lokale gebiedsregisseur?**

Neen. Er moet één lokale gebiedsregisseur als aanspreekpunt worden aangeduid bij de eerste kandidatuurstelling. De andere partners kan wel als medebegunstigde worden opgenomen voor de procesmiddelen, met vermelding van zijn aandeel (bijvoorbeeld 50%).

- **Kunnen lokale partners optreden als dienstverlener voor het ontwerpen van projecten?**

De modaliteiten daarvoor zullen worden vastgelegd in het vervolgbesluit voor de investeringsmiddelen.

- **Kan een lokale partner zowel deel uitmaken van een Lokaal Blue Deal partnerschap als gelijktijdig optreden als contractant voor dat partnerschap?**

Neen. Dit is niet toegelaten vanwege onverenigbaarheid met de wetgeving inzake overheidsopdrachten.

1 Algemeen kader van de Lokale Blue Deals

1.1 Binnen welk Vlaams initiatief kadert dit subsidiereglement?

Vlaanderen wapenen tegen droogte, overstromingen en de uitgating rond waterkwaliteit. Dat is het uitgangspunt van de Blue Deal uit het Vlaams Regeerakkoord. De Blue Deal nota VR 2025 1407 DOC.0663-2 van juli 2025 lanceert het initiatief voor het ontwikkelen van lokale Blue Deals door gebiedscoalities, met de ambitie meerdere Vlaamse opgaven in hun gebied (waterzekerheid, waterkwaliteit, nutriënten, bodem, landbouw, natuurdoelen, e.a.) geïntegreerd te behalen. Via lokale Blue Deals werken gebiedscoalities op de schaal van een (deel)stroomgebied aan de uitvoering van een actieplan. Het stelt de Vlaamse overheid in staat om de gebiedswerking efficiënter te organiseren. Zo kunnen de verschillende uitdagingen geïntegreerd aangepakt worden. Het doel is een meer effectieve inzet van capaciteit, middelen en instrumenten.

1.2 Wat staat er in het subsidiereglement?

Het subsidiereglement bepaalt de regels waaraan kandidaat coalities moeten voldoen om in aanmerking te komen voor lokale Blue Deal middelen. Daarin komen ook de stappen aan bod die ze moeten nemen om te komen tot een actieplan, en de voorwaarden voor het verkrijgen van middelen voor procesondersteuning. Een navolgend subsidiereglement zal de regels bepalen voor het verkrijgen van middelen voor de realisatie van actieplannen op het terrein.

2 Aard van de aanvragen

2.1 Wat is een gebiedscoalitie?

Een gebiedscoalitie is een samenwerkingsverband tussen meerdere partners die actief zijn binnen een bepaalde regio en die samenwerken voor het realiseren van onderling afgesproken doelen.

2.2 Wat is een Lokale Blue Deal?

Een Lokale Blue Deal is een samenwerkingsovereenkomst die wordt afgesloten tussen een gebiedscoalitie van lokale partners en de Vlaamse overheid. De samenwerking kan ook de vorm aannemen van een subsidiebesluit. Voor beide vormen verleent de Vlaamse overheid middelen en ondersteuning aan lokale partners voor het realiseren van gezamenlijke doelen.

2.3 Wat zijn de instapniveaus voor kandidaat Blue Deal coalities?

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee instapniveaus:

- **Koplopers:** dit zijn ervaren coalities die, in nauwe samenwerking met de Vlaamse overheid, gefaseerd het Vlaamse doelenkader realiseren. Zij werken samen met de Vlaamse actoren aan een gemengd Vlaams-lokaal actieplan en voeren dit gezamenlijk uit.
- **Kandidaat koplopers:** dit zijn coalities met een zekere ervaring of nieuwe coalities die zich inschrijven in het Vlaamse doelenkader en, ondersteund door de Vlaamse overheid, een lokaal actieplan opmaken en uitvoeren.

2.4 Wat wordt er verwacht van een Lokale Blue Deal coalitie?

Eenmaal een kandiderende coalitie geselecteerd is, dient die een visie en lokaal doelenkader uit te werken voor het gebied waarvoor men heeft ingeschreven, alsook een lokaal actieplan en bijhorend financieringsplan voor het realiseren van dat doelenkader. De Vlaamse overheid zal hen daarbij ondersteunen. Bij de goedkeuring van visie, doelenkader, actieplan en financieringsplan wordt voor de koplopers een Blue Deal samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de lokale partners en de Vlaamse overheid, samen met een besluit voor overheidssteun. Voor de kandidaat koplopers wordt een Blue Deal subsidiebesluit goedgekeurd.

2.5 Voor welk gebied geldt een Lokale Blue Deal?

De minimale vereiste voor een Lokale Blue Deal is een gebied van 2.000 ha, zowel voor koplopers als voor kandidaat koplopers, maar het kan ook gaan om een gebied van 20.000 ha of meer. Voor de begrenzing wordt gevraagd om zo veel mogelijk te werken met hydrografische grenzen. Het gezamenlijk nastreven van watergebonden doelen vergt immers een systeemaanpak die rekening houdt met hydrografische grenzen. Dit zijn grenzen van afstroomgebieden van waterlopen met een zekere omvang, met name Vlaamse of lokale waterlichamen. Een systeemaanpak gaat samen met een brongerichte aanpak, waarbij watergebonden knelpunten best worden aangepakt op de plaats waar ze ontstaan, en het toepassen van het solidariteitsbeginsel, waarbij eenieder zijn deel van de verantwoordelijkheid opneemt, zowel bovenstrooms als benedenstrooms.

2.6 Kan er worden afgeweken van hydrografische grenzen?

Er kunnen meerdere redenen zijn om af te wijken van hydrografische grenzen, bijvoorbeeld wanneer men een bestaand partnerschap wil bestendigen, of wanneer relevante partners niet bereid zijn om mee in te stappen in het lokaal partnerschap. Voor koplopers moet er wel minimaal 1 B0 afstroomgebied deel uitmaken van het werkingsgebied. Daar kan alleen mits motivatie van afgeweken worden.

2.7 Waar vind ik de begrenzing van afstroomgebieden van Vlaamse of lokale waterlichamen?

Via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bluedeal/lokale-blue-deals> kan men de kaarten downloaden van de afstroomgebieden van Vlaamse waterlichamen (A0 grenzen) of van lokale waterlichamen van eerste orde (A1 grenzen). De B0 kaart is het resultaat van een clustering van de afstroomgebieden van Vlaamse waterlichamen (A0) met kleine restgebiedjes langsheen de gewestgrens.

2.8 Mogen A0/B0 of A1 gebieden worden geclusterd, en mogen ook andere hydrografische of administratieve grenzen worden gebruikt?

Ja, bedoeling is om tot een logisch aaneengesloten werkbaar gebied te komen. Hydrografische grenzen en administratieve grenzen mogen gecombineerd worden.

2.9 Waarom wordt er gewerkt met A0/B0 en A1 gebieden?

De Vlaamse overheid legt doelen vast voor waterkwaliteit en waterzekerheid en beschikt over achterliggende data volgens de begrenzing van A0 en A1 gebieden:

- A0 voor waterkwaliteitsdoelen, of de zogeheten Kaderrichtlijn Water doelen, zoals bepaald in de stroomgebiedbeheerplannen, alsook voor nutriëntendoelen, zoals bepaald in de mestactieplannen;
- A1 voor waterzekerheidsdoelen voor droogte en overstromingen, ook wel sponsdoelen genoemd, alsook voor sedimentaanvoer naar de waterlopen. A1 gebieden kunnen gemakkelijk geclusterd worden tot A0 gebieden.

3 Wie kan een aanvraag indienen

3.1 Welke partners kunnen een gebiedscoalitie vormen voor een Lokale Blue Deal?

Binnen een lokaal Blue Deal gebied wordt een onderscheid gemaakt tussen lokale partners en Vlaamse partners. Lokale partners verenigen zich in een lokale gebiedscoalitie. Voorbeelden van lokale partners zijn gemeenten, intercommunales, provincies, polders en wateringeng, regionale landschappen, landschaps- en nationale parken, rioolbeheerders, drinkwatermaatschappijen, landbouworganisaties, natuurverenigingen, bosgroepen, landbouwers, bedrijven, e.a. Vlaamse partners begeleiden de lokale gebiedscoalitie. Voorbeelden van Vlaamse partners zijn De Vlaamse Waterweg, de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, het Departement Omgeving, het Agentschap Natuur en Bos, e.a.

3.2 Hoe kan een organisatie zicht krijgen op zich vormende coalities en eventueel aansluiten?

Organisaties kunnen via lopend of binnenkort gepland gebiedsgericht overleg in de regio contact leggen met mogelijke indieners. Mogelijke initiatiefnemers zijn onder meer de provincies, de Regionale Landschappen, de steden of gemeenten, of de coördinerende instanties van landschapsparken, nationale parken of strategische projecten.

3.3 Hoe wordt de lokale gebiedscoalitie vertegenwoordigd, wie houdt de pen vast?

De lokale partners duiden een lokale gebiedsregisseur aan. Deze vertegenwoordigt de lokale gebiedscoalitie en coördineert alle taken die nodig zijn om te komen tot de opmaak en uitvoering van de Blue Deal.

3.4 Wie dient de kandidatuur in?

De rechtspersoon die namens de gebiedscoalitie optreedt, dient de kandidatuur in en ontvangt de procesmiddelen. Deze rechtspersoon kan de procesmiddelen aanwenden voor het tewerk stellen van de lokale gebiedsregisseur en/of voor uitbesteding van taken van de lokale gebiedsregisseur, waaronder landbouwondersteuning, communicatie, e.d.

3.5 Hoe worden de Vlaamse partners vertegenwoordigd?

De Vlaamse partners duiden een Vlaamse gebiedscoördinator aan die hen vertegenwoordigt. Dit is de bekkencoördinator van de betrokken regio, of een Vlaamse ambtenaar die in uitvoering van deze opdracht nauw samenwerkt met de bekkencoördinator en het bekkensecretariaat.

3.6 Hoe worden lokale gebiedscoalities begeleid door de Vlaamse overheid?

De Vlaamse partners die een koploper begeleiden verenigen zich in een entiteit overschrijdend projectteam (EOP) onder voorzitterschap van de Vlaamse gebiedscoördinator. Het EOP vormt samen met de lokale gebiedscoalitie een Lokaal Blue

Deal partnerschap. Kandidaat koplopers worden begeleid door de Vlaamse gebiedscoördinator, maar ook op een niet-formele basis door andere Vlaamse partners. Zowel lokale gebiedscoalities als Vlaamse gebiedscoördinatoren en partners kunnen daarnaast ook rekenen op generieke ondersteuning vanuit een Vlaams ondersteunend centrum voor lokale Blue Deals, onder de naam Steunpunt Lokale Blue Deals.

4 Doelenkader

4.1 Voor welke doelen wordt een Lokale Blue Deal afgesloten?

Er zijn meerdere doelen die worden beoogd met de Blue Deal, met als gemeenschappelijke leidraad dat het gaat om watergebonden doelen. Voor de Lokale Blue Deals worden in bijlage 2 bij het subsidiereglement acht watergebonden doeldomeinen toegelicht die gezamenlijk worden nagestreefd: waterzekerheid (of het tegengaan van droogte en wateroverlast), waterkwaliteit, nutriënten, sedimentaanvoer, natuurherstel, landbouw, bodem en koolstofopslag. De focus van de lokale Blue Deals moet voor alle coalities wel liggen op de waterzekerheidsdoelen, samen met de waterkwaliteitsdoelen voor de koplopers.

4.2 Hoe kunnen de doeldomeinen gezamenlijk worden nagestreefd?

Lokale coalities bepalen zelf de mate waarin ze de acht doeldomeinen nastreven. Dit hangt mede af van de kenmerken van het gebied waarvoor men gaat, en van de samenstelling van het partnerschap waarmee men inschrijft. Met de focus van de Blue Deal beoogt men vooral investeringen voor een veelheid aan kleinschalige brongerichte maatregelen gericht op waterzekerheid en een betere waterkwaliteit. Daarbij worden win-wins met andere doelen nagestreefd.

4.3 Waarom heeft men het over het gezamenlijk aanpakken van doelen?

Daarvoor zijn meerdere redenen. Een eerste is dat het kiezen voor maatregelen die meerdere doelen gelijktijdig dienen, leidt tot een efficiëntere inzet van mensen en middelen. Een tweede reden is dat het werken aan maatregelen die slechts één doel dienen risico's inhoudt van negatieve gevolgen voor andere doelen en van onderlinge blokkades. Een derde reden is dat het samenwerken met meerdere betrokken partners rond een voldoende breed doelenkader stimulerend werkt en realisaties kan versnellen.

4.4 Komen er ook niet-watergebonden doelen in aanmerking voor ondersteuning?

Het zoeken van koppelkansen bij het realiseren van maatregelen die zowel watergebonden als niet-watergebonden doelen dienen wordt sterk aanbevolen. Voorbeelden van dergelijke koppelkansen zijn mobiliteit, erfgoed, recreatie, e.a. Maatregelen die alleen niet-watergebonden doelen dienen vallen buiten de scope en komen niet in aanmerking voor subsidiëring.

4.5 Hoe kunnen lokale partners samenwerken rond doelen waar ze zelf niet mee vertrouwd zijn?

Lokale partnerschappen kunnen in hun samenwerking een groeitraject doormaken om elkaars noden en wensen beter te leren kennen, en zich in te werken in het doelenkader. Ze worden daarin ondersteund vanuit de Vlaamse overheid. Zowel door Vlaamse entiteiten die onder coördinatie van een Vlaamse gebiedscoördinator de lokale partners gebiedsgericht ondersteunen, als door het Steunpunt Lokale Blue Deals dat generiek lokale coalities bijstaat in hun taken.

4.6 Zijn er cijfermatig beschikbare gebiedsgerichte doelen?

De acht doelen opgenomen in bijlage 2 bij het subsidiereglement moeten in eerste instantie kwalitatief worden benaderd, maar voor sommige doelen zullen er ook gekwantificeerde gebiedsgerichte doelen gelden. Sommige daarvan zijn reeds beschikbaar, zoals de reductiedoelen voor stikstof en fosfor voor waterkwaliteit volgens de lopende stroomgebiedbeheerplannen (SGBP3), of de nutriëntendoelen volgens het huidige mestactieplan. Andere gekwantificeerde doelen zullen pas binnenkort beschikbaar komen, zoals de waterzekerheidsdoelen (eind 2026 of begin 2027), en de geactualiseerde reductiedoelen en hun aanpak volgens de nieuwe stroomgebiedbeheerplannen (SGBP4, in ontwerp eind 2026). Kandidaat Blue Deal coalities kunnen natuurlijk enkel rekening houden met de momenteel beschikbare doelen en doelafstanden. De gebiedscoalities zullen om de twee jaar zowel hun lokale doelenkader als hun actieplan herzien, om in te spelen op geactualiseerde gebiedsgerichte doelen.

4.7 In welke mate wordt er verwacht dat lokale gebiedscoalities de gekwantificeerde doelen halen?

Koplopers worden geacht om samen met de Vlaamse partners dat gedeelte van de Vlaamse doelafstanden te halen dat binnen de uitvoeringstermijn van 8 jaar realiseerbaar is. De lokale doelafstanden worden mede bepaald door de coalitie zelf, waarbij er van hen een inspanningsverbintenis wordt verwacht om die doelafstanden te halen.

4.8 Zal een gebiedscoalitie verplicht worden om bepaalde doelen te halen?

Nee. De coalities bepalen zelf hoe ver zij gaan in het uitvoeren van acties om bepaalde doelen zoals omschreven in bijlage 2 van het subsidiereglement te halen. Zo verwachten we dat de waterzekerheidsdoelen, maar ook andere doelen, een lange termijn aanpak vergen die vaak verder reikt dan de looptijd (4 of 8 jaar) en de middelen van deze oproep. Van coalities wordt wel verwacht dat zij een toekomstvisie en lokaal doelenkader uitwerken voor deze lange termijn aanpak, waarbij hun lokaal actieplan daaruit die acties selecteert die realiseerbaar zijn binnen de tijdshorizon en budgetten van de huidige oproep, en waarbij wordt afgestemd met richtinggevende plannen zoals de stroomgebiedbeheerplannen.

5 Verloop van een Lokaal Blue Deal traject

5.1 Welke fasen doorloopt een Lokaal Blue Deal traject?

Na de selectie van een Lokale Blue Deal zijn er twee grote fasen voorzien, een planningsfase en een uitvoeringsfase. De planningsfase omvat het analyseren van de gebiedsopgave, het opmaken van een visie en lokaal doelenkader, en de opmaak van een actieplan met bijhorend financieringsplan. Deze fase wordt voor koplopers afgesloten met het sluiten van de Lokale Blue Deal samenwerkingsovereenkomst, samen met een besluit voor het toekennen van de uitvoeringsmiddelen. Voor kandidaat koplopers zal het gaan om het goedkeuren van een Blue Deal subsidiebesluit voor het toekennen van de uitvoeringsmiddelen. Na de goedkeuring start de uitvoeringsfase. De looptijd van het volledige traject is 8 jaar voor koplopers en 4 jaar voor kandidaat koplopers. Kandidaat koplopers hebben de mogelijkheid tot een verlenging of kunnen overstappen naar het koploperniveau.

5.2 Wat zijn de stappen die moeten genomen worden in de planningsfase?

De planningsfase start na de betekening van de selectie als lokale gebiedscoalitie. Een eerste stap is het opvragen van het formeel engagement van de betrokken partners die samenwerken. Er wordt gewerkt aan een projectdefinitie en een procesplan. Daarna gaat de coalitie, ondersteund door de Vlaamse overheid, aan de slag met de verdere analyse van het gebied, het opmaken van een gebiedsvisie, lokaal doelenkader, en actieplan met maatregelen en acties en een bijhorend financieringsplan. Tot slot worden de afspraken van het actieplan en financieringsplan neergeschreven in een Lokale Blue Deal overeenkomst of engagement.

5.3 Hoe wordt een coalitie ondersteund in de planningsfase?

Coalities kunnen rekenen op ondersteuning tijdens de planningsfase. Het Steunpunt Lokale Blue Deals helpt de coalities bij elke stap met beschikbare informatie, en bekijkt waar die verder kan worden uitgebreid volgens de noden van elke coalitie en elk instapniveau. Coalities zullen worden uitgenodigd voor kennisuitwisseling en worden ondersteund om hun lokale doelen af te lijnen en actieplannen voor te bereiden. Koplopers krijgen bijkomend advies van een EOP (entiteit overschrijdend projectteam), dat met hen aan de slag gaat om samen het actieplan voor te bereiden.

5.4 Hoe zullen gebiedscoalities begeleid worden bij het omzetten van het Vlaamse doelenkader naar een lokaal doelenkader en actieplan?

Het Steunpunt Lokale Blue Deals zal de coalities daarbij begeleiden, ten dele ondersteund door een externe dienstenopdracht voor het uitvoeren van gebiedsanalyses en participatief ontwerpend onderzoek gedurende de looptijd van de planningsfase van gebiedscoalities.

5.5 Hoe verloopt de uitvoeringsfase?

In de Lokale Blue Deal overeenkomst of engagement staan de acties en maatregelen van het actieplan beschreven, de partners die zich hebben geëngageerd tot de uitvoering ervan en de wijze van financiering. Partners die instaan voor de uitvoering nemen, onder leiding van de lokale gebiedsregisseur, het initiatief om de acties voor te bereiden, te ontwerpen en de uitvoering op te starten. Een belangrijke taak ligt in het goed communiceren over de acties, het betrekken van belanghebbenden en hen sensibiliseren om mee te werken. Koplopers werken ook in de uitvoeringsfase nauw samen met het EOP dat de voortgang van de Vlaamse acties en maatregelen bewaakt.

5.6 Op welke subsidies kan een coalitie rekenen?

We onderscheiden middelen voor procesondersteuning en middelen voor investeringen.

- Voor procesondersteuning kunnen koplopers vanaf de betekening van hun selectie rekenen op een bedrag van 100.000 euro/jaar, kandidaat koplopers op 50.000 euro/jaar. Uitgaven die daarvoor in aanmerking komen zijn het loon van de lokale gebiedsregisseur, kosten voor externe uitbesteding van taken van de lokale gebiedsregisseur, waaronder landbouwondersteuning, communicatie, e.d.
- Voor investeringen kunnen koplopers vanaf het afsluiten van de Blue Deal rekenen op een gemiddeld bedrag van 2 miljoen euro, te besteden over een periode van 8 jaar, kandidaat koplopers op een gemiddeld bedrag van 1 miljoen euro, te besteden over een periode van 4 jaar. Deze bedragen zijn bestemd voor het ontwerpen en uitvoeren van maatregelen, de aankoop van gronden, vergoedingen aan private partners voor hun

bijdrage in het actieplan, alsook kosten voor monitoring. In een navolgend subsidiebesluit worden de regels en voorwaarden bepaald voor het toekennen van de middelen voor investeringen. Nu al is bepaald dat cofinanciering van investeringen vanuit de lokale actoren een vereiste is. Er wordt een minimale cofinanciering verwacht vanuit de coalitie van 20% voor investeringen en technische ontwerpstudies, 50% voor overige studies en monitoring, en 40% voor grondverwerving.

5.7 De procesmiddelen die worden toegekend kunnen ook besteed worden voor communicatie. Hoe zullen de gebiedscoalities daarbij ondersteund worden?

Het Steunpunt Lokale Blue Deals kan voor sommige communicatiemiddelen voorbeelden of sjablonen aanreiken die kunnen gebruikt worden door gebiedscoalities voor de eigen communicatie.

Hoe moeten procesmiddelen worden besteed bij overlap tussen een lopend gebiedsgericht proces (bv. een strategisch project) en een Lokale Blue Deal?

In dat geval moet een strikt budgettair onderscheid worden gemaakt tussen de bestedingen voor beide processen. Zo kunnen de Lokale Blue Deal procesmiddelen integraal worden besteed aan landbouwondersteuning, wanneer het loon van de lokale gebiedsregisseur reeds gefinancierd wordt vanuit het strategisch project.

5.8 Kunnen procesmiddelen worden gedeeld of ingezet door meerdere partners binnen de gebiedscoalitie?

Ja dat kan, bijvoorbeeld wanneer coördinerende of aansturende taken van de lokale gebiedsregisseur worden uitgevoerd door meerdere lokale partners. Loutere ontwerptaken van acties zullen onderdeel zijn van de investeringsmiddelen, maar begeleidende taken zoals landbouwbegeleiding of communicatie kunnen door meerdere lokale partners worden uitgevoerd. Bij indiening van de kandidatuur kan een vaste procentuele verdeling worden opgegeven, waardoor de procesmiddelen in verhouding worden vastgelegd en uitbetaald aan de aangeduide partners. De voorkeur gaat wel uit naar een regeling waarbij de indiener van de kandidatuur ook de ontvanger is van het volledige bedrag van de procesmiddelen, die hij middels een samenwerkingsovereenkomst met andere betrokken partners naar verhouding verdeelt.

5.9 Hoe wordt een coalitie ondersteund in de uitvoeringsfase?

Ook in de uitvoeringsfase volgt Steunpunt Lokale Blue Deals de coalities op, en staat hen bij om de acties voor te bereiden en uit te voeren. Het Steunpunt kan daarbij raamcontracten voor ontwerp en uitvoering aanbieden, zodat veelvoorkomende maatregelen niet in elk gebied afzonderlijk technisch uitgedacht moeten worden. Het Steunpunt organiseert daarnaast overlegmomenten, waarbij coalities van elkaar kunnen leren, en bereidt met de coalities de nodige stappen voor opvolging en monitoring voor. Coalities kunnen er ook terecht met vragen over de uitvoering of over de procesmatige begeleiding.

5.10 In hoeverre zijn Lokale Blue Deal-investeringsmiddelen cumuleerbaar met andere subsidies?

Vlaamse Lokale Blue Deal investeringsmiddelen voor acties zullen niet cumuleerbaar zijn met andere Vlaamse subsidies, wel met andere vormen van cofinanciering zoals EU-subsidies, middelen van lokale partners of private middelen. Reguliere Vlaamse middelen hebben ook voorrang op Lokale Blue Deal middelen. Lokale Blue Deal-middelen zijn aanvullend en vervangen geen bestaande Vlaamse financiering.

5.11 Wat als investeringsmiddelen voor private initiatieven als staatssteun worden beschouwd door de EU?

Het Steunpunt Lokale Blue Deals onderzoekt in het kader van de opmaak van het vervolgreglement voor investeringsmiddelen op welke wijze dit best kan worden ondervangen.

5.12 Zijn er middelen ter beschikking voor het uitproberen van nieuwe soorten maatregelen die meer gebiedspecifiek zijn en/of maatregelen waarvoor de reguliere middelen onvoldoende geschikt zijn?

Het middelenbesluit voor het betoelagen van investeringen wordt pas verwacht tegen eind 2026. Zonder daarop vooruit te lopen, wordt wel al nagedacht over mogelijke pistes.

5.13 Kan het Steunpunt Lokale Blue Deals zorgen voor een regelluwe zone, zodat de coalitie meer experimenteeruimte heeft om maatregelen uit te rollen?

De mogelijkheden om experimenteeruimtes of regelluwe zones in te stellen, alsook flexibele manieren voor publiek-private samenwerking van zodra een Blue Deal overeenkomst wordt afgesloten, worden onderzocht bij de opmaak van het vervolgreglement voor investeringsmiddelen.

6 Hoe een kandidatuur indienen

6.1 Wanneer en waar moet het dossier ingediend worden?

Het dossier kan ingediend worden tot uiterlijk vrijdag 3 juli om 24u. De aanvraag moet gebeuren met het webformulier dat beschikbaar is via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bluedeal/lokale-blue-deals/oproep-lokale-blue-deals>.

6.2 Welke informatie moet de kandidatuur bevatten?

De aanvrager vult in het webformulier informatie in over het gekozen gebied, de partners van de coalitie, de gekozen lokale gebiedsregisseur en het gewenste instapniveau. Verder wordt informatie opgenomen over de coalitiewerking: de manier waarop die is samengesteld, de eventuele voorgeschiedenis, de ervaring van de gekozen lokale trekker en de manier waarop de coalitie het proces van samenwerking wil aanpakken. Er is een vak voorzien om in te gaan op de doelen die de coalitie in het gebied wil aanpakken en een onderdeel plan van aanpak. In het onderdeel 'criteria' kan de coalitie aangeven op welke manier de kandidatuur voldoet aan de vastgelegde selectiecriteria. Tot slot kan er aangegeven worden welke risico's de coalitie wil meegeven.

Naast de invulrubrieken bestaat het dossier uit enkele belangrijke bijlagen, zoals een overzichtskaart van het gebied, intentieverklaringen van partners tot samenwerking, eventueel bestaande samenwerkingsovereenkomsten en tenslotte bestaande analyses en voorbereidende studies over het gebied, die de kandidatuur ondersteunen.

6.3 Hoe kies ik of ik een aanvraag indien als koploper of als kandidaat koploper?

U doet dit op basis van een eigen inschatting van de maturiteit als coalitie. De jury maakt uiteindelijk een rangorde op van coalities en bepaalt wie wordt geselecteerd als koploper of als kandidaat koploper. Deze beslissing hangt mede af van de beschikbare middelen.

6.4 Hoe uitgebreid moet de maturiteit van de coalitie en de terreinkennis worden onderbouwd in de kandidatuur?

Een uitvoerig uitgeschreven bewijsvoering is niet nodig. De jury beschikt over voldoende gebiedskennis om dit te kunnen beoordelen. Participerende privé eigenaars moeten bij indiening nog niet gekend zijn. Wel is het relevant om toe te lichten hoe zij zullen worden betrokken. Indien hun bereidheid tot deelname al kan worden aangetoond, is dat een pluspunt.

6.5 Wat als het werkingsgebied van twee kandidaat coalities (deels) overlapt?

Het is niet mogelijk om meerdere Lokale Blue Deals goed te keuren voor eenzelfde deelgebied. In geval van overlap moeten de betrokken indieners tot een vergelijk komen. Om dergelijke situaties te vermijden, vraagt het reglement om maximaal rekening te houden met hydrografische grenzen bij de afbakening van deelgebieden.

6.6 Kan een gemeente die behoort tot meerdere afstroomgebieden, samen met lokale partners kandideren als een gebiedscoalitie die zich beperkt tot de gemeentegrens?

De kans op een hoge beoordeling door de jury is in dat geval klein. Gemeenten wordt aangeraden om samen met een ruimere groep lokale partners een coalitie te vormen voor één of meerdere aangrenzende afstroomgebieden.

6.7 Moet het dossier door alle partners worden ondertekend?

Bij het indienen van het dossier is geen definitieve instemming of akkoord vereist van alle partners. Wel wordt gevraagd om intentieverklaringen van de partners van de coalitie mee te sturen, waaruit blijkt dat zij akkoord gaan met de indiening van het dossier. De definitieve instemming van de partners volgt na de eventuele selectie en betekening daarvan.

6.8 Wat als een gemeente binnen een afstroomgebied niet wenst deel te nemen aan de gebiedscoalitie?

Het niet deelnemen van een gemeente vormt geen hinderpaal om een aanvraag als kandidaat koploper in te dienen. Andere partners kunnen ook acties realiseren binnen de grenzen van een gemeente waarvan het bestuur geen deel uitmaakt van de coalitie.

6.9 Kan het dossier nog gewijzigd worden na indiening?

Na indiening kan het dossier niet aangepast worden tijdens het selectieproces. De jury kan aan een coalitie wel randvoorwaarden opleggen, waardoor een dossier na de jurybeoordeling en voor de definitieve goedkeuring aangepast kan worden. Coalities krijgen hiervoor na de pitch en jurybeoordeling een opgelegde tijd om hun dossier aan te passen.

7 Beoordeling van de kandidaturen

7.1 Hoe loopt het beoordelingsproces?

De ingediende kandidaturen worden in eerste instantie nagezien of ze ontvankelijk zijn. Dit gebeurt door na te gaan of voldaan is aan de gestelde randvoorwaarden in het subsidiereglement. Bij meer dan 30 kandidaten kan de jury een preselectie uitvoeren. Niet voor de pitch geselecteerde coalities worden op de hoogte gebracht, alle andere kandidaten

worden uitgenodigd tot de pitch, die begin september wordt georganiseerd. De kandidaten krijgen tijdens de pitch de kans hun dossier toe te lichten, waarbij de jury vragen kan stellen. De jury, bestaande uit een wetenschappelijke adviesgroep en leden van de Vlaamse entiteiten, beoordeelt de kandidaturen op de 6 criteria, waarna een rangschikking wordt opgemaakt. Startende coalities worden in een aparte lijst gerangschikt. De jury kan coalities vragen om hun dossier aan te passen binnen een opgelegde termijn. De 6 beoordelingscriteria en hun gewichten zijn terug te vinden in het subsidiereglement: afbakening (0,15), doelenkader (0,2), aanpak voor het omzetten van het doelenkader naar een actieplan (0,10), draagvlak en engagement (0,2), maturiteit (0,2), afstemming met Vlaamse ambities (0,15).

7.2 Hoe worden de scores bepaald?

Aan elk criterium wordt door de juryleden een score toegekend volgens de mate waarin een kandidatuur voldoet aan het criterium. De waardes gaan van 1 (minimaal) tot 5 (maximaal). De score wordt gecorrigeerd door vermenigvuldiging met het gewicht van dat criterium. Door alle gecorrigeerde scores op te tellen bekomt men een eindscore waarmee een rangorde kan worden gemaakt van de kandidaten. Deze rangorde is bepalend voor de toewijzing van het instapniveau (koploper of kandidaat koploper). Voor startende coalities binnen de groep van kandidaat koplopers wordt een afzonderlijke rangschikking gemaakt.

8 Bekendmaking van de selectie

8.1 Hoe verloopt het goedkeuringstraject?

De door de jury gerangschikte lijst wordt voor goedkeuring overgemaakt aan de minister van Omgeving en Landbouw. De minister formaliseert de selectie met inbegrip van de randvoorwaarden en aanbevelingen en kent de middelen voor de lokale gebiedsregisseur toe.

8.2 Wanneer wordt de selectie bekendgemaakt?

De selectie wordt bekend gemaakt na de goedkeuring van de kandidaturen door de minister en vastlegging van de subsidiebedragen. Via het CIW-secretariaat worden de geselecteerde coalities op de hoogte gesteld. In principe is dit eind 2026 of begin 2027.

8.3 Hoe verloopt de definitieve kandidaatstelling?

Geselecteerde coalities dienen hun definitief dossier uiterlijk 3 maanden na de kennisgeving van de selectie in, met inbegrip van de engagementsverklaringen van alle betrokken partners.

Voor de deelnemende lokale besturen wordt een intentieverklaring tot deelname, goedgekeurd door de gemeenteraad of provincieraad, verwacht. Dit biedt de nodige zekerheid dat alle partners effectief achter het project staan en vermijdt dat er na de planningsfase en de opmaak van het actieplan alsnog wordt afgezien van deelname.

8.4 Mag een bestaande coalitie uitbreiden met bijkomende partners voor de indiening van de Lokale Blue Deal?

Ja. Bijkomende partners kunnen aansluiten, op voorwaarde dat zij een intentieverklaring indienen én dat de bestaande coalitie expliciet akkoord gaat, bijvoorbeeld via een stuurgroepverslag.

8.5 Wanneer worden de voorziene procesmiddelen uitbetaald?

De geselecteerde kandidaat ontvangt procesmiddelen nadat deze zijn definitief dossier met engagementsverklaringen van alle partners indient. Eind 2026 volgt een aanvullend subsidiereglement met de voorwaarden voor het toekennen van investeringsmiddelen tijdens de uitvoeringsfase.

8.6 Maken niet-geselecteerde kandidaten later nog kans?

Na deze oproep van 2026 volgt er een tweede oproep in 2028. Daarbij kunnen ook niet-geselecteerde coalities opnieuw een aanvraag indienen.